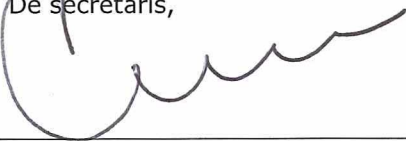

Aanvraagformulier

Verzoek tot een Vangnetuitkering Participatiewet over 2016

Het verzoek is ingediend door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rijnwaarden over het uitkeringsjaar 2016

Datum:
Ondertekening:
De secretaris,

De burgemeester,

Inhoudsopgave

Toelichting	3
1. Globale analyse tekort	4
2. Informatie gemeenteraad.....	7
3. Opvattingen van de gemeenteraad	8
4. Maatregelen 2016	9

Toelichting

Inleiding

Met de wijziging van het Besluit Participatiewet per 1 januari 2017 is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet kan indienen. Daarbij is toegelicht dat reeds vanaf aanvragen tot vangnetuitkering over 2016 geldt dat deze niet meer vormvrij kunnen worden ingediend. Met deze aanscherping kan de beoordeling door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet aanzienlijk efficiënter plaatsvinden, terwijl de extra belasting voor de aanvragende gemeente minimaal zal zijn. De indiening geschiedt via de website van de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet (www.toetsingscommissievp.nl)

Via het voor 2016 vastgestelde aanvraagformulier verstrekt het college alle informatie die de toetsingscommissie nodig heeft om het recht op vangnetuitkering over 2016 te kunnen beoordelen. Het is hierbij nadrukkelijk de bedoeling dat het college alle relevante informatie in het aanvraagformulier vermeldt, zonder verwijzing naar andere brondocumenten.

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

In te vullen format VU 2016

Hierna dient het college aan te geven dat voldaan is aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 10a van het Besluit Participatiewet, voor het recht op vangnetuitkering over het uitkeringsjaar 2016.

1. Globale analyse tekort

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen wat de globale analyse is van de mogelijke oorzaak en omvang van het tekort en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren.

Toelichting:

Voor een goede beoordeling door de toetsingscommissie is het van belang dat u afzonderlijk informatie verstrekt over onderdelen van het beschreven vereiste.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort

i. Omvang tekort.

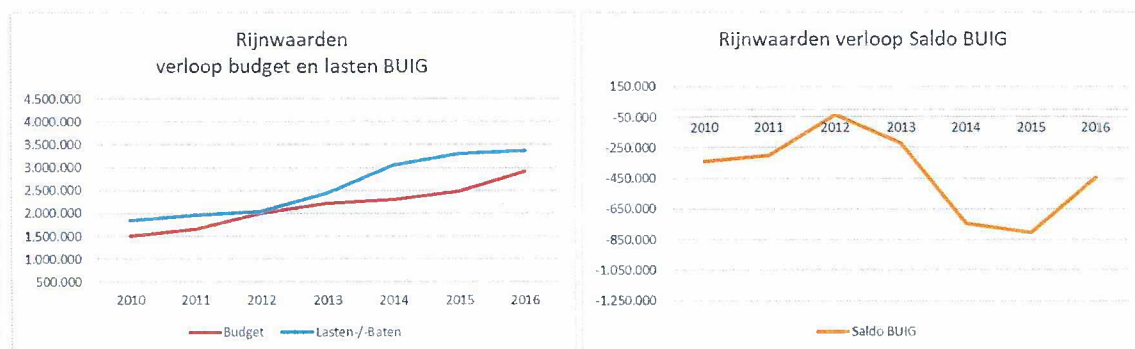
Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de mogelijke omvang van het tekort in 2016?

Resultaten BUIG Rijnwaarden	Verwachting 2015	Realisatie 2015	Verwachting 2016	Realisatie 2016
Kosten van Inkomensondersteuning	€ 3.471.398	€ 3.291.856	€ 3.341.300	€ 3.363.450
BUIG Budget	€ 2.473.126	€ 2.490.025	€ 2.911.843	€ 2.923.659
Saldo	€ -998.272	€ -801.831	€ -429.457	€ -439.791
%Saldo tekort	-40,36%	-32,20%	-14,75%	-15,04%

ii. Mogelijke oorzaak tekort

Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de mogelijke oorzaak van het tekort in 2016?

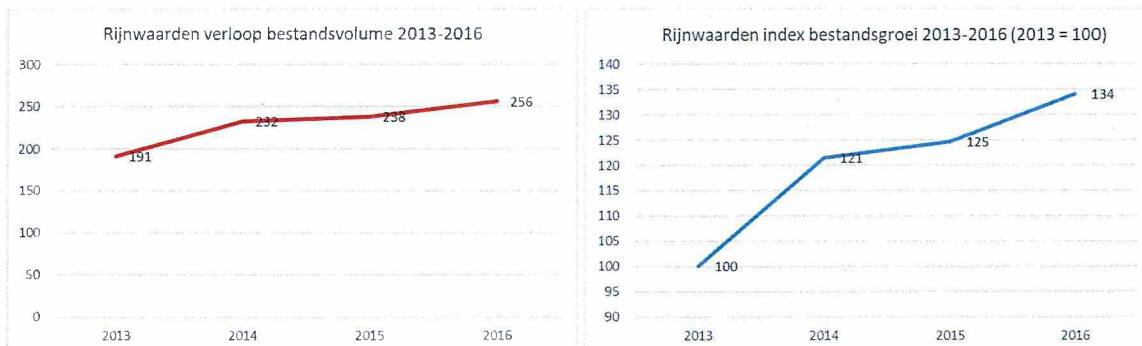
Uit de onderstaande grafieken blijkt dat zowel het rijksbudget als de lasten voor de BUIG in Rijnwaarden al jaren stijgen. Het tekort is in 2016 aanzienlijk afgenomen.

Het tekort van de gemeente Rijnwaarden is primair het gevolg van de groei van het bestand. We zien dat het BUIG budget dat de gemeente van het rijk krijgt meegroeit met de kosten. Dat komt enerzijds door de groei van het macrobudget en anderzijds door het gehanteerde bekostigingsmodel waarbij het budget dat de gemeente geheel is gebaseerd op de werkelijke kosten in het jaar t-/-2.

In de onderstaande grafieken is een samenvatting van de ontwikkeling van het bestand vanaf 2013 opgenomen. We zien in 2016 weer een sterke groei. Het bestand neemt toe met ongeveer 20 personen, een groei van 7,6%. Dit percentage is inclusief de nieuwe doelgroepen behorende bij de Participatiewet. De stijging is groter dan het verwachte landelijk gemiddelde van 5%. (bron

Divosa benchmark 2016).

De groei van het bestand in de laatste jaren is vooral het gevolg van de grote instroom van vluchtelingen (statushouders). In 2016 zijn 12 statushouders ingestroomd (8 in 2015). Verder groeit het bestand door:

- de invoering van de Participatiewet waardoor meer arbeidsbeperkte burgers zich bij de gemeente melden voor ondersteuning en
- als gevolg van de economische omstandigheden waardoor een groot aantal mensen waarvan de WW-uitkering eindigt een beroep moet doen op bijstand.

b. Verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren.

Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren?

Voor 2017 en 2018 verwachten wij nog een toename van het bestand en de kosten. Het tekort zal naar verwachting sterk afnemen. In de onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen. Overigens zal de gemeente Rijnwaarden met ingang van 2018 worden heringedeeld met de gemeente Zevenaar. De verwachting voor 2018 is nog gebaseerd op alleen de gemeente Rijnwaarden.

Omschrijving	Werkelijk 2016	Verwacht 2017	Verwacht 2018
Kosten BUIG	€ 3.363.450	€ 3.700.539	€ 3.622.184
Budget BUIG	€ 2.923.659	€ 3.318.699	€ 3.435.221
Saldo	€ -439.791	€ -381.840	€ -186.963
% Saldo	-15,04%	-11,50%	-5,44%
Bestandsvolume	256	266	272

Opvallend is de grote stijging van het BUIG budget van de gemeente ten opzichte van 2016. Dat komt door de toename van het budgetaandeel van de gemeente als gevolg van de gehanteerde bekostigingssystematiek door het rijk. Omdat Rijnwaarden een kleine gemeente is wordt de gemeente bekostigd op basis van de werkelijke kosten van het jaar t -/ - 2. In de onderstaande tabel is een specificatie van het verloop opgenomen.

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
BUIG Budget	€ 2.303.091	€ 2.490.025	€ 2.923.659	€ 3.318.699
Aandeel in macrobudget	0,040%	0,045%	0,052%	0,058%

De Regionale Sociale Dienst De Liemers (RSD) die de gehele BUIG voor de gemeente uitvoert heeft de ambitie om het aantal uitkeringsgerechtigden in de periode 2018-2021 te reduceren. Er zijn echter onzekerheden:

- De consequenties van diverse ontwikkelingen in de sociale zekerheid in de regio (Verbreiding van het takenpakket met nieuwe doelgroepen, de positie van de Sociale Werkvoorziening Presikhaaf Bedrijven, de positie van de RSD, de structurele kortingen op het budget en de enorme tekorten op Wsw);
- De ontwikkelingen van de regionale arbeidsmarkt en ook de verwachtingen van het CPB dat het aantal bijstandsgerechtigden nog verder zal stijgen.

Voor de periode 2018 en verder werken wij nu aan een aanscherping van onze prognose op grond van het beleid dat de gemeente voorstaat in het Participatiedomein en diverse exogene

ontwikkelingen die van invloed zijn op instroom, volume en kosten van de BUIG. De prognose zal dan betrekking hebben op de heringedeelde gemeente Rijnwaarden en Zevenaar als één geheel.

2. Informatie gemeenteraad

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen dat het college de gemeenteraad in 2016 heeft geïnformeerd over zijn analyse, bedoeld in onderdeel 1 en maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen.

Toelichting:

Hieronder verstrekt u informatie over het informeren van de gemeenteraad over uw in 2016 opgestelde analyse en de maatregelen die u reeds heeft genomen dan wel zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen. Het is niet vereist dat al in 2016 maatregelen genomen zijn.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

Datum informeren van de gemeenteraad door het college
Op welke datum heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd over zijn analyse, bedoeld in onderdeel 1, én over de maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen?
27 september 2016

3. Opvattingen van de gemeenteraad

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen wat de opvattingen van de gemeenteraad zijn over de informatie van het college.

Toelichting:

Hieronder dient u aan te geven welke opvattingen de gemeenteraad had bij de door het college aangeboden globale analyse en maatregelen om tot tekortreductie te komen. Indien de gemeenteraad ermee heeft volstaan om de informatie alleen voor kennisgeving aan te nemen, dient u dat afzonderlijk te vermelden. Zoals reeds eerder vermeld zijn verwijzingen naar brondocumenten niet toegestaan, hetgeen ook geldt indien vergaderingen van gemeenteraad worden opgenomen op video et cetera. Mocht er alleen een video bestaan over de bespreking, dan dient u de kernpunten kort samen te vatten en hieronder weer te geven.

Indien de analyse en maatregelen zijn besproken in een raadscommissie, dan dient u aan te geven hoe de kernpunten in de gemeenteraad zijn besproken of anderszins aan hem zijn teruggekoppeld.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Is de informatie besproken in de gemeenteraad?
Ja
Indien de informatie is besproken in de gemeenteraad, dan kunnen de relevante onderdelen van het verslag hierna worden toegevoegd dan wel samengevat.
In een brief, betreffende wensen en bedenkingen analyse van het BUIG-tekort en aanvullende maatregelen terugdringen BUIG-tekort, aan het collega van Burgemeester en Wethouders is op 5 oktober 2016 het volgende opgenomen: "De commissie heeft zich op 13 september gebogen en (positief) geadviseerd over uw voorstel. Op 27 september heeft de gemeenteraad ingestemd met uw voorstel. De gemeenteraad heeft kennis genomen van uw analyse en uw (aanvullende) maatregelen. De gemeenteraad kan zich hierin terugvinden."
b. Is de informatie in de gemeenteraad voor kennisgeving aangenomen?
nee

4. Maatregelen 2016

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen welke maatregelen zijn getroffen in het jaar waarin het tekort bestond om het tekort te verminderen en hoe het college het effect van deze maatregelen kwalificeert.

Toelichting:

De informatieverstrekking over dit vereiste moet u zien in de context dat het college niet verplicht is om over 2016 maatregelen tot tekortreductie in uitvoering te hebben genomen. Voor het recht op vangnetuitkering over 2016 is het toegestaan dat het college de gemeenteraad in 2016 informeert over maatregelen die zullen worden genomen en waarvan de uitvoering eerst na 2016 een aanvang neemt. Voor de beoordeling door de toetsingscommissie geeft u allereerst aan of u in 2016 maatregelen heeft getroffen gericht op tekortreductie. Indien maatregelen zijn getroffen, geeft u vervolgens aan welke maatregelen zijn getroffen om het tekort te verminderen en hoe het college het effect van deze maatregelen kwalificeert. Onder kwalificeren van maatregelen wordt verstaan het aangeven welke effecten de maatregelen hebben. Dat mag het effect zijn van alle maatregelen gezamenlijk of voor zover dit mogelijk is, het effect van elke maatregel afzonderlijk. Kwantificeren van de maatregelen is niet vereist.

Indien het voor u niet mogelijk is een effect van de maatregel te beschrijven, dan volstaat een dergelijke opmerking. Geef daarbij wel aan waarom het niet lukt een effect te beschrijven.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Zijn in 2016 maatregelen getroffen gericht op tekortreductie?
Ja
b. Welke maatregelen zijn getroffen om het tekort te verminderen?
Inleiding
<p>Uit de tabel in onderdeel 1 blijkt dat het tekort ten opzichte van 2015 zowel in absolute als procentuele zin sterk is gedaald. Dat komt vooral door een hoger BUIG budget van het rijk. De kosten zijn echter licht gestegen. Zoals al eerder aangegeven komt dat vooral door de toename van het bestandsvolume door de instroom van statushouders. Uit de rapportages van de RSD blijkt dat in 2016 diverse maatregelen zijn getroffen om het volume en de kosten van de BUIG te beheersen. Deze maatregelen zijn, zoals uit de onderdelen 2 en 3 van dit formulier blijkt, in 2016 besproken met de gemeenteraad.</p>
Maatregelen in 2016
<p>Het beleid van de gemeente Rijnwaarden is er op gericht om de inwoners met arbeidsvermogen aan de slag te krijgen met als resultaat dat de inwoners "economisch zelfstandig" zijn. Daarvoor heeft de gemeente de beschikking over diverse instrumenten op het gebied van arbeidsontwikkeling en re-integratie. Daarnaast zet de gemeente actief in op het voorkomen dat inwoners een beroep moeten doen op inkomensondersteuning. Dat wordt gedaan door een robuust toegangsproces waarbij eerst alle alternatieve mogelijkheden die de inwoner heeft om in het levensonderhoud te voorzien worden onderzocht en benut. Ook gedurende de periode dat een inwoner gebruik maakt van inkomensondersteuning wordt actief ingezet op de naleving van verplichtingen en het voorkomen van fraude. De gemeente heeft besloten om het beleid vooral te richten op uitstroom van inwoners met relatief geringe afstand tot de arbeidsmarkt naar regulier werk. Daarnaast wordt beleid ontwikkeld gericht op het benutten van het (verdien)potentieel van inwoners met grote(re) en blijvende afstand tot de arbeidsmarkt door deze inwoners met gebruik van instrumenten zoals loonkostensubsidie te plaatsen bij reguliere werkgevers. Onderstaand hebben wij een samenvatting van de in 2016 getroffen maatregelen opgenomen.</p>
Beperking van de instroom.

In de onderstaande tabel is een samenvatting opgenomen van de instroom in de BUIG in de periode 2014-2016. De instroom neemt sinds 2014 af ondanks de extra instroom van statushouders.

Instroom	2014	2015	2016
statushouders	nb	8	12
regulier	107	80	65
totaal	107	88	77

De RSD voert een actief beleid aan de poort doormiddel van onder meer verplichte informatiebijeenkomsten voor nieuwe klanten. De preventiequote van de RSD komt in 2016 uit op ongeveer 49%. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2015 (52%).

Re-integratie en uitstroom naar werk

Door de kleine omvang van de gemeente en dus ook het BUIG bestand zijn ook de doelgroepen waar uit geput moet worden voor uitstroom naar werk relatief klein waardoor de uitstroomaantallen sterk kunnen fluctueren. Dat blijkt ook uit de onderstaande tabel. Het bedrag dat de RSD aan loonkostensubsidie Participatiewet verstrekt is in 2016 toegenomen naar circa € 36.000 (in 2015 € 6.000). Er zijn in 2016 6 personen uit de doelgroep met arbeidsbeperking geplaatst bij werkgevers.

Uitstroom	2014	2015	2016
naar werk	19	34	26
overige uitstroom	47	48	33
totaal	66	82	59

De uitstroom naar werk en de plaatsingen met loonkostensubsidie Participatiewet zijn het gevolg van diverse (extra) activiteiten door de RSD op het gebied van arbeidsontwikkeling, re-integratie en werkgeversdienstverlening. Een korte samenvatting:

- Diverse projecten gericht op ontwikkeling en uitstroom naar werk voor de gehele doelgroep maar ook delen van de doelgroep zoals: Jongeren (het startblok), inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt (Serviceteams, Buddy project) en inwoners met relatief geringe afstand tot de arbeidsmarkt (Stichting Sent, Grenzen bewegen, netwerktrainingen);
- Projecten op het gebied van het bestrijden van taalachterstand bij de doelgroep, onder meer bij statushouders;
- Inzet op werkgeversdienstverlening door deelname aan het Regionaal Werkgeversservicepunt (WSP). Het WSP heeft de taak om banen en arrangementen voor uitstroom naar regulier werk en loonvormende arbeid te werven voor de brede doelgroep van de participatiewet.
- Daarnaast zijn jobhunters ingezet die als taak hebben vacatures te werven en te koppelen aan klanten.

Om al deze initiatieven mogelijk te maken zijn de middelen van de gemeente uit de participatiewet ingezet maar is ook aanvullende (ESF) subsidie door de RSD verkregen.

Handhaving van verplichtingen

De RSD voert zoals hiervoor vermeld een actief beleid gericht op handhaving van verplichtingen bij de toegang tot de uitkering. Maar ook voor lopende uitkeringen wordt actief toegezien op de naleving van verplichtingen en wordt fraude actief bestreden. Enkele specifieke activiteiten zijn in 2016 geweest:

- De wet Taaleis. Daarvoor zijn de geselecteerde uitkeringsgerechtigden uit de gemeente inmiddels aangeschreven met het verzoek om aan te tonen dat zij de Nederlandse taal beheersen. Aan de hand van de ontvangen documenten zal beoordeeld worden welke uitkeringsgerechtigden de taaltoets moeten maken en eventueel de Nederlandse taal moeten leren;
- Een projectgroep Handhaving heeft het beleidsplan Handhaving in de praktijk geïmplementeerd;

- In september 2016 is een pilot Klantmanager Handhaving gestart. Verzuimcontrole bij afwezigheid op activerings- en re-integratie-trajecten was een belangrijk speerpunt. Daarnaast is ook gericht onderzoek uitgevoerd op basis van vermoedens van onrechtmatig verstrekte bijstand.

c. Hoe kwalificeert het college het effect van deze maatregelen?

Door de genomen (extra) maatregelen ter reductie van het tekort willen de Liemerse gemeenten samen met de RSD de instroom in de Bijstand verkleinen, het verdienpotentieel van inwoners verhogen en het potentieel van de arbeidsmarkt beter benutten. Het college is van mening dat de maatregelen in 2016 voldoende effect hebben gesorteerd. De kosten van de BUIG zijn weliswaar aanzienlijk gestegen, maar dat komt vooral door de instroom van statushouders. Door de economische omstandigheden in de regio was de uitstroom naar werk voor de doelgroep in 2016 een zware opgave. In de bij onderdeel 4b opgenomen samenvatting hebben wij al een nadere kwalificatie van het effect van de diverse maatregelen opgenomen.

